

Uvodna reč

RELJA JOVIĆ

Sve se menja

Koliko vam se puta desilo da zbog neprimereno dugog reklamnog bloka, u nastavku serije koju pratite ne možete da pohvatate „konce“, jer ste jednostavno zaboravili šta se prethodno zbivalo?

MENI SE TO dogada relativno često. Naravno, zlobnici će reći da postoji stručna dijagnoza za gubitak kratkoročnog pamćenja, ali ja to pripisujem neprihvatljivo dugim blokovima reklama kojima nas gnjave, i zato kako one počnu, daljinski upravljač stupa u akciju. Posle nekoliko minuta praćenja drugog sadržaja – nit se naprosto gubi.

Moderne tehnologije nam omogućavaju da promenimo način gledanja zabavnog sadržaja. Sve veći broj snimača ima čvrsti disk i mogućnost da određene TV programe snimamo i naknadno gledamo – uz preskakanje reklama. Korisna je i funkcija „vremenskog pomeranja“ (time shift), koja omogućava da se zaustavi program što se emituje uživo i da se nakon nekoliko minuta reprodukovanje nastavi.

Rikorder će, u stvari, nastaviti da snima živi program, a vama će emitovati ono što je prethodno snimio. Na taj način, ako film počnete da gledate sa zaksnjnjem od desetak minuta, moći ćete da preskaćete sve emitovane reklame.

Širokopojasni Internet nudi još zanimljivije mogućnosti za praćenje omiljenih TV emisija. Usluge poput Torrenta, e-mulea ili dc++ omogućavaju da se snimci serija preuzmu samo nekoliko sati nakon što su emitovane na premijernim američkim kanalima. Kvalitet takvih snimaka je odličan, budući da se najčešće snimaju s kanala koji emituju u visokoj definiciji, pa sve izgleda kao najbolji DivX film. U poslednje vreme nisu retke ni datoteke snimljene u punoj HD rezoluciji – naravno, one su i

znatno veće: jednočasovni program često zauzima više od 2 GB. Standardne epizode serija „teške“ su približno 350 MB, što je sasvim prihvatljivo za preuzimanje širokopojasnim vezama i u našoj zemlji.

Ovakav način gledanja TV programa je u svetu postao veoma popularan, a polagano se širi i kod nas, pre svega zaslugom nedavno ubrzanog ADSL i kablovskog pristupa Internetu. Pojedinci će reći da se tu radi o pirateriji, ali treba imati u vidu da su sudovi u mnogim zemljama odlukama potvrdili da razmena datoteka u mrežama nije piraterija ukoliko se ne radi o poslu koji donosi novac – o tome smo u više

ziju stanove u jednoj zgradи ili u susedstvu i omogućavaju razmenu različitog sadržaja.

Digitalna televizija je praktično zakucala i na naša vrata. Kablovski operater SBB je saopštio da će uskoro digitalizovati plaćene kanale, a to je samo prvi korak koji nas vodi u svet potpune TV digitalizacije. To praktično znači da će do gledalaca stizati neuporedivo kvalitetnija slika i čist zvuk, ali i da će konačno i kod nas proraditi sistemi za „plaćanje po gledanju“ (Pay-per-View), kao i mnoge druge napredne usluge. Digitalni TV prijemnici, po pravilu, omogućuju snimanje programa poput pomenutih snimača sa čvrstim diskom, a zahvaljujući elektronskim TV vodićima (EPG) olakšano je i automatsko snimanje sadržaja koji vas zanimaju

– slično usluzi TiVo, o kojoj smo već pisali u *Mikru*.

Sve ovo govori o velikim promenama u pristupu praćenja sadržaja, do kojih je došlo prvenstveno zahvaljujući razvoju digitalnih tehnologija. Međutim, promene se dešavaju i u „najanalognijem“ mediju, časopisu. Samo mesec dana nakon što smo unapredili jedan od digitalnih oblika *Mikra*, a mislim na povećanje kapaciteta pratećeg DVD diska, od ovoga broja se i stampano izdanje časopisa *Mikro – PC World* pojavljuje u novom ruhu. Tim vrhunskih

dizajnera je pripremio novo vizuelno rešenje i verujemo da će vam se ono svideti, pre svega zbog preglednosti i privlačnih fontova.

Relja Jović je glavni i odgovorni urednik časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/relij.

navrata pisali i u časopisu i u MikroVestima. U našoj zemlji se datoteke razmenjuju preko „javnog“ Interneta i preko zatvorenih mreža korisnika. Korisnici kablovskog Interneta mogu da koriste takozvana lokalna čvorista dc++ za razmenu datoteka, a u pojedinim delovima grada postoje specijalne „ethernet“ ili bežične mreže što pove-